

SŁOWO WILEŃSKIE

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, o g. 4-ej pop.

Adres Redakcji: Wilno, Mickiewicz 4. Telef. № 228

Redakcja otwarta od 9-ej rano do 2-giej po południu.
Administracja: od 10-ej rano do 4-ej wieczorem.

Cena opłat

Za wiersz petytory
jednostopowy: przed
taktem 50 mk.
połtorak: z tekstem
15 mk.
w tekście
40 mk.
Reklamę za
wiersz 30 mk.

"SŁOWO ŻOŁNIERSKIE"
Biblioteka Jagiellońska

Prenumerata
miesięczna
z odbiorem
w Redakcji:
mk. 100.
Z dostarcza-
niem do do-
mów lub prze-
syłką poczt.
mk. 120

LIPIEC

1

Dziś — Teodoryka Kapi.

Jutro — Nawiedzi. N. M. P.

Piątek.

Wschód słońca — 3.20
Zachód słońca — 8.37

TEATR Y WIDOWISKA.

"Polak" — "Król".
"Żołnierki" — Przedstawienie niema-
"Nowości" — "Cnotliwa Zuzanna".

KINA:

"Jutrzenka" — "Świąt Bestii".

ZEBRANIA I ODCZYT.

Odczyt prof. F. Ruszczyka na te-
mat: "Wrażenia paryskie" odbędzie się
w piątek dn. 1-go lipca w Uniwersytecie
w sali Saliadzieckiej o godz. 8 i minut
15 wiecz.

Wojciech 6 marek. Dochód prelegent
przeznacza na rzecz Kole słuchaczy Wy-
działu Sztuk Pięknych. Słuchacze i słuch-
aczki Uniwersytetu — bezpłatni.

BIBLIOTEKI I CZYTELNI.

Uniwersytecka biblioteka* otwarta
codziennie przed południem i świat
od g. 9-1 i od 4-6.

Uniwersytecka czytelnia* otwarta co-
dzienne przed południem i świat
od g. 10-6.

Czytelnia pism i wypoczynku kula-
tek w Domu Ludowym Zarze-
cz 5 otwarte codziennie od
godz. 6-tej do godz. 8-ej wiecz.

GIEŁDA WILEŃSKA.

(urzędowa).

Z d. 29 czerwca 1921 r.

WALUTA.	Zade- nowa	Posu- nawo na tran- zakcje.	Dupelno- na tran- zakcje.
Rub. Cers. 100	300	270	806
" " 100	300	470	—
" " 100	320	190	—
" Dm. 1000	70	65	—
" " 200	46	36	44
Sowicki. 10000	3	2	—
M. niem. 1000	28	22 1/2	24
Ost mark 1000	2075	2025	2075-2020
Frank franc.	125	120	123
Funt sterling	1500	1500	—
Dolar St. Jęd.	1525	1475	1520
Ruble. Lwów.	345	325	325
Złoty: ruble	650-0	630-00	645-00 642-00
Srebro: ruble	390	390	—
Rice: pap. 100	715	725	775
Akcie W. B. Z.	1470	1470	1470
Czeki: New- York Londyn	5500	5600	5400

T. BUNIMOWICZ

72 WIELKA 72

wymienia pieniądze na dogod-
nych warunkach.

TEATR POLSKI. Sala "Lutnia".

Występy Mary Mrozickiej.

Dziś pora 4-ty **KRÓL** satyra

w 4 akt. Callaver'a, Flerta i Arcego'sa.

POCZATEK o godz. 8 w.

Teatr Żołniersko-Ludowy

ul. Wielka, b. Ratusz

Dziś, 30 b. m.

Moralność pakt Dulskiej,

tragi-komedia w 3 akt. G. Zapolskiej.

Początek o g. 7 m. 30 w.

Teatr Nowości (opera polska),

ul. Bł. Mickiewicz 7.

Dziś **Cnotliwa Zuzanna**

operetka J. Gilińskiego.

Początek o g. 8 m. 30.

Przyjaciół naszych
prosimy o nadsyłanie nam
korespondencji
z życia prowincji.

Żądania a rzeczywistość.

Polityka polska w stosunku do
kwestii litewskiej zawsze grzeszy-
ła tem, że odpięając zarzuty lit-
ewskie i dowodząc bezpodsta-
wności żądań litewskich nie zdo-
była się prawie na pozytywny
program w sprawie polsko-litew-
skiej.

Rząd kowieński zręczną polity-
ką odciągnął uwagę Polski i
państw Ententy na Wilno, jako
przedmiot swoich żądań, usu-
wając w cień Kowno, los którego
przez czas długi nie był zdecydo-
wany, a i dzisiaj jeszcze nie jest
ostatecznie rozstrzygnięty. Ten wy-
bieg dyplomatyczny polityków ko-
wieńskich umożliwił im ofensywę
dyplomatyczną (i woenną nawet)
na Wilno, nie tracząc się o losy
Kowna, rzekomo etnograficznie li-
tewskiego miasta.

Jednakowoż na wewnątrz, w
polityce krajowej nie mógł rząd
kowieński tak prędko wpaść tego w
swoich obywateli, jak zrobili to na
zewnątrz, wobec zagranicy.

Przeszło dwuletnie żądania pol-
ityków kowieńskich w Kowieńsz-
czyźnie to długa i zacięta walka
z polskością kraju. Przedwzyski-
ciem z polskością Kowna. Systema-
tyczne napięcie ruchu narodo-
wego i kulturalnego Polaków, na-
gonka polityczna, tworzenie sztucz-
nych podziałów kraju przy wszel-
kich wyborach powszechnych do
różnych ciał, aby zniszczyć liczbę
przedstawicielstwa polskiego — oto
wynicze tej polityki exterminacyj-
nej i zwinolizacyjnej.

Pomimo jednak systematycz-
nej i zorganizowanej polityki wy-
naradawania, żywioł polski w Kow-
nie i okolicach (powiaty Wilko-
mierski i Kowieński) stawia dziel-
ne opór, i jak dotychczas nie udo-
ło się rządowi kowieńskiemu
wynierodować chociażby część Po-
laków.

Przekonywując świadczą o
tem wybory do Kowieńskiej Rady
Miejskiej. Podczas gdy w roku
1919 obrano 30 Polaków i 12 Li-
twinów, w roku 1921 — 16
(według innych danych 19) Pola-
ków i 14 Litwinów.

Jeżeli się zwoży, że w prze-
ciagu tych dwu lat rząd kowień-
ski stosował politykę terroru i
prześladowań, jeżeli się przy-
tomni sobie, że w tym okresie
dwuletnim odbył się proces P. O.
W. w Kownie, na skutek którego,
Inteligencja polska i lud polski
zostali w sposób nieduwzyczny
pogrzebani, że większość inteli-
gencji emigrowała z Kowna [uży-
wa

dobrowolnie, już to na skutek wy-
siedlenia i aresztów, jeżeli dalej
weźmie się pod uwagę, że w ro-
ku 1919 wojsko nie glosowało do
Rady Miejskiej, w roku zaś bieżą-
cy, jak donoszą, brało udział w
wyborach — to bezstronnie trze-
ba stwierdzić, że zwycięstwo Po-
laków jest znakomite i wprost nie-
oczekiwane.

Litwini, gdy była mowa o kon-
sultacji ludowej w Wileńszczyźnie,
argumentowali, że tutaj Polacy
mogą uzyskać większość, bo dwu-
lecie rządzą i agitacja polska uczy-
liły swoje.

A czemu wylumaczyć zwycię-
stwo polskie w Kownie? Prze-
cież nie było tam ani rządów po-
lskich, ani polskiej kucpacji, ani
agitacji polskiej, a jednak Polacy
okazali się w większości. Nie po-
mogli ani terror, ani prześladowa-
nia, ani wysiedlenia Polaków z
Kowieńszczyzny.

Stwierdzając te fakty, nie bje-
my na ślepi, ale chcemy jedynie
zwrócić uwagę rządzących czyn-
ników polskich na niedopuszczalne
nadal negowanie i zostawianie na
opiekę losu ludności polskiej Ko-
wieńszczyzny. Przecież po dziś
dzień niema w Kownie nawet kon-
sultacji polskiej!

Stwierdzenia jednak (stwierdze-
nia ponowne) polskość Kowna ma
i głębsze znaczenie. W polityce
polskiej, jak już zaznaczyliśmy,
Kowno, jako teren sporny, nie
było brane pod uwagę. Co wię-
cej, niedoceniano, że jeżeli Litwi-
ni kwestionują nasze prawa do
Wilna, to my ze stórkot większym
powodzeniem, możemy zakwestio-
nować prawa litewskie do Kowna.

Dopiero w 1921 roku Sejm
polski zażądał od rządu, aby in-
terwenjował w rządzie kowieńskie-
m w sprawie prześladowania 200
tys. Polaków w Kowieńszczyźnie.

Leptę późno, niż nigdy. Jeżeli
fakt ten ma zainicjować politykę
liczenia się z Kownem, jako ter-
ytoryum narodowościowo miesz-
czanym, jeżeli oddać ma się wpro-
wadzić do polityki polskiej nowy
atut, a zarazem wymierzyć lud-
ności polskiej państwa kowieńskie-
go sprawiedliwość, jeżeli ma się
sięgnąć do podstaw kwestii pol-
sko-litewskiej — to należy temu
jedynie przyklasnąć.

Profesor Askenazy ma teraz
dużo do powiedzenia w Genewie
i szkoda tylko, że czekano na
wewnętrzne bodźce, aby to uczynić,
wiedząc nie od dzisiaj, czym
jest Kowno.

W. P.

Treść numeru:

Żądania a rzeczywistość.
Co dzień niesie?
Ze swiata. — Z Polski.
Sprawa wileńska w Lidze
Narodów.
Mieszczaniny warszawskie.
Recenzja teatralna z „Króla”.
Walka o Górny Śląsk.
Z miasta.
Depesze.
Kronika.
Ze sportu.

Co dzień niesie?

ZE SWIATA.

Chęć kompromisu u Czechów.

PRAGA. (Orjent). Prasa czechowska
podkreśla ugodowość prezydenta
Masaryka w jego oświadczeniu w
sprawie Śląska Cieszyńskiego.

Nieporozumienia sowieckie.

PRAGA. (Orjent). „Trybuna”
podała, że, wskutek powyższych
nieporozumień w lonie światowej
w sprawie walki bez partonów —
pomiedzy Leninem a Trockim, wśród
delegatów cudzoziemców, przyby-
łych na kongres III Międzynarod-
wki, panuje przygnębienie. Nie-
mogliwem było zgromadzenie gościom
z zagranicy przyjęcia uroczystego
wedle programu, gdyż publiczność
była wrogo względem nich uspo-
sobiona i wrzaski ich krytycz-
ni i wyzywanki ironicznych. Rząd so-
wiecki był zmuszony się uciec do
przymusowej pracy burżuazji, któ-
ra pod opieką policji dekorowała
gmach kongresu Międzynarodow-
ki, co wywołało nader przykre
wrażenie na gościach.

Z POLSKI.

Wycieczka dziennikarzy nad- baltyckich.

W Warszawie dziennikarze
nadbaltyckiej wycieczki Muzeum Na-
rodowe, Kłopot Kościuszki, Wawel
i inne pamiątki historyczne. Wie-
czory goście spędzają w teatrach.
Wśród licznych przyjęć i uroczy-
stości na uznanie zasługują wy-
zita w strzelniczy bractwa Kurkowe.
Słarszyzna bractwa z królem
na czele wystąpiła z insygniami
według tradycji zwycięzcy, w
otoczeniu trebaczy i łuczników i
halabardzystów. Goście wzięli u-
dział w strzelaniu. Wczoraj wie-
czorem zwiedzono Wieliczkę, dzia-
jąc się nastąpił wyjazd do Za-
kopenego.

W Zeglebowie Dąbrowskim
dziennikarze balticy zwiedzili ko-
palię „Perły”, „Jowisz” i „Sa-
turn”, hute „Konstanty”, fabrykę
Kulczyńskiego i Szene.

Nowy delegat Polski w L. N.

WARSZAWA. (E. E.). Pismo
donosi, że delegatem z delegacji
przy Lidze Narodów ma być mia-
nowany poseł polski w Madrycie,
Skirzyński. Stanowisko w Madry-
cie obejmie Kasawy Orłowski.

Pamiętajcie o G. Śląsku.

polskiego społeczeństwa. *Zgiet.*

